

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

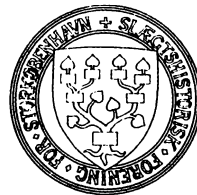
Slygt & Staun

24. Aargang Nr. 1 Februar 2005

H.C. Andersen er så kendt, spektakulær og anonym på samme tid - ligesom Rundetårn eller Tivoli. Verdensberømt for sin livshistorie og eventyrene, selvom de færreste har læst mere end en snes, af de i alt 156 stykker han har skrevet. Og endnu færre har læst hans seks romaner, dog til trods for, at vi alle mener at kende ham så godt. Vi ønsker ham stort tillykke med 200 års dagen d. 2. april 2005.

**Slægtshistorisk forening
for Storkøbenhavn.**
<http://www.genealogi-kbh.dk/>

Stiftet den 7. januar 1977.

Formand:	Anna Margrethe Krogh-Thomsen. Hedebyvej 5 3650 Ølstykke.	Tlf: 4717 9251 E-mail: krogh@get2net.dk
Kasserer:	Erling Dujardin Digehuset 5, st.1. 2670 Greve.	Tlf: 4390 8625 Girokonto: 220-8628 E-mail: fam.dujardin@image.dk
Sekretær	Gyda Mølsted Ajax Alle 18, 2650 Hvidovre.	Tlf: 3649 2878 E-mail: harald-gyda@adr.dk
Ansvarshavende redaktør:	Gitte Bergendorff Høstbo Obovej 14 2730 Herlev.	Tlf: 4484 9131 E-mail: janhb@mail.danbbs.dk
Bestyrelsesmedlem.	Peter Wodskou Arnesvej 44 2700 Brønshøj.	Tlf: 3828 9475 E-mail: peter.wodskou@get2net.dk
Bestyrelsesmedlem.	Tage Ejbøl Fortvej 206 2610 Rødovre.	Tlf: 3641 1651 E-mail: tagee@ofir.dk
Bestyrelsesmedlem.	Merete Witt Lyshøj Alle 7, 2 sal th. 2500 Valby	Tlf: 36 46 43 71 E-mail: mwitt@jubiiimail.dk
Best.suppleant.	Ruth Elsøe Strandhaven 15 3060 Espergærde	Tlf: 4913 2012 E-mail: ruth-e@mail.tele.dk

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer 4 gange årligt: Uge 8 – 18 – 32 og 45.
Midt i februar, først i maj, først i august og først i november.

Deadline for forslag til artikler er 5. januar, 8. marts, 1. juli samt 4. oktober.
Prisen for enkelte numre er kr. 20.- (+ forsendelse). Abonnement koster kr. 100.- pr. år inkl. forsendelse. For udenlandske abonnenter betales desuden porto for forsendelsen..
Tilmelding kan ske ved indbetaling på foreningens girokonto 220 8628.

Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn er: kr. 225.- pr. år, inkl. Slægt & Stavn og 2 numre af Slægten. 2 samboende medlemmer betaler kr. 275.- pr. år.
Gæstebillet til vore foredrag er kr. 25.- pr. gang.
Eftertryk med kildeangivelse er tilladt efter aftale med redaktionen.
N.B. Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Dansk/Svensk slægtstræf

Lørdag d. 16. april 2005

På Herlev Privatskole
Gammel Klausdalsbrovej 500
2730 Herlev

Atter engang vil Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn holde dansk/svensk slægtstræf på Herlev Privatskole. Sidst vi holdt det, var det en stor succes. Derfor vil det være os en stor glæde om I vil komme og deltage i vores arrangement d. 16. april 2005 kl. 8.30 – 17.30, der vil være et slags åbent hus- arrangement.

Dagen vil starte med et foredrag om slægtsforskning på tværs af Sundet, hvorefter foreninger fra henholdsvis Danmark og Sverige vil udstille materiale fra deres foreninger eller bare være til hjælp for deltagere.

I år vil der være adgang til skolens nye computerrum, så der er mulighed for at søge på nettet. Muligvis får vi også mulighed for at oplægge enkelte foreningsprogrammer på computerne.

Vi håber meget I har lyst til at komme og gøre dagen spændende med formidlingen af slægtsforskningen på tværs af Øresund.

Deltagere kan evt. i forvejen indskrive noget af deres eget materiale på Anetavlen, www.anetavlen.dk Så vil der på selve træffet være mulighed for at udveksle det med andre slægtsforskere. Materialet vil blive liggende på Anetavlen, så det også kan bruges fremover.

Der vil blive serveret et rundstykke til morgenkaffen samt te og kaffe og til frokost / lunch 3 sandwich samt 1 vand eller øl. Til eftermiddagskaffen / te vil der være kage. Pris. 150.- danske kr. pr. person incl. foredrag.

Tilmelding kan ske på vor hjemmeside <http://www.genealogi-kbh.dk/skriv.htm>

Tilmeldingsfristen for udstillere og foreninger er 15. februar 2005.

Tilmeldingsfristen for øvrige deltagere er 15. marts 2005.

Betales evt. på Giro: +01< +10040663< mrk. Dansk/Svensk samt indbetaler.

En Bibels Historie

I mit barndomshjem lå der en gammel bibel. Ikke fordi min familie var specielt religiøs, men min far var meget stolt af denne bibel, for den havde været i hans slægt i mange år.

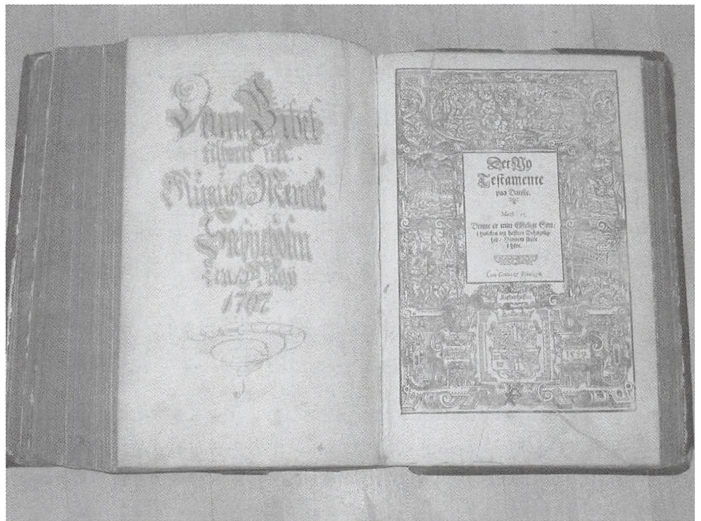
Den har bare altid været der. Jeg vil tro, at min far har fået den, da mine forældre blev gift i 1934.

Min far viste den meget gerne frem.

Da den kom ind i familien, var den allerede gammel og slidt. Der manglede halve og kvarte sider, men denne forfader kunne både læse og skrive – endda meget flot. Han restaurerede den. Han limede papir ind der, hvor der manglede noget og skrev den manglende tekst, og hvis det ikke var fordi blækket havde skiftet farve, ville man ikke umiddelbart kunne se det. Dog kunne han ikke tegne de manglende billeder.

Mellem gamle og nye Testamente var der en helt blank side, og her skrev han så:

*Denne Bibel
tilhører nu
August Mencke
Sæbyholm
Den 15de Maj
1767*

Ja, det er rigtigt. 1767. Sæbyholm er et gods på Lolland, i Halsted sogn øst for Nakskov. Min farmor (1872-1957) er født Mencke.

Men hvem var denne August Mencke?

Min far spøjte altid med, om han mon var godsejer eller røgter.

Næppe røgter, da han var så dygtig til at skrive.

Og hvad var det så for en bibel, han da havde fået?

Jo, det var såmænd en af de store "Kongebibler" nemlig Frederik II's fra 1588-89.

Min far talte ofte om, at vi skulle ind på Landsarkivet og prøve at finde August Mencke, men desværre nåede vi det aldrig. Det var først, da jeg var blevet pensioneret, at jeg kom i gang med at slægtsforske.

Ja, jeg *har* fundet *August Mencke*. Jeg har ham i folketællingen 1787 i København. Han er da 51 år og pensionist. I folketællingen 1801 står der: "*Nyder af Hof- og Stadsretten i aarlig Pension 100 Rdaler*".

Han dør i 1804, 68 år, og der får man at vide, at han havde været Copiist i Hof- og Stadsretten. August Mencke er altså født ca. 1736. Han har en søn og to døtre.

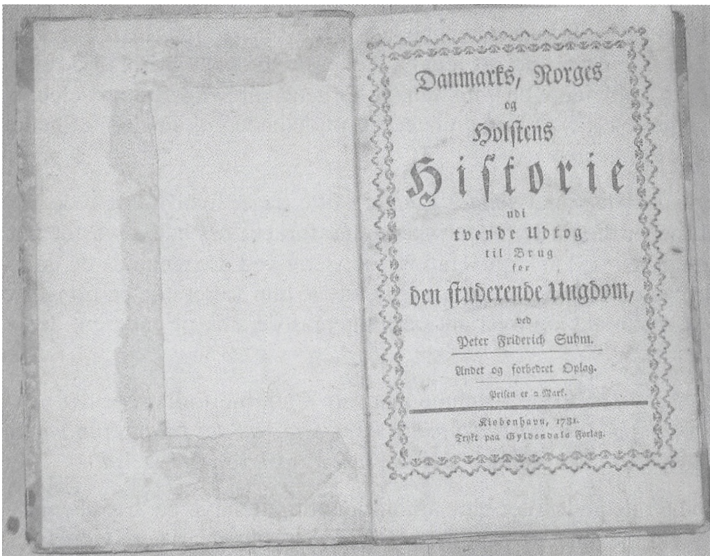
Sønnen, Johan Chr. Mencke, bliver også Copiist/Kontoirist i Hof- og Stadsretten. Derefter følger 2 generationer af malere. I næste generation overlevede "kun" tre piger, hvoraf kun min farmor fik efterkommere, og nu er *jeg* den stolte ejer af biblen.

Jeg har desværre endnu ikke fundet noget om tiden før 1787, hverken om fødsel, giftermål eller børnene, men en kusine mente at vide fra vores fælles bedstemor, at August havde været huslærer og Degn nede på Lolland, og det passer jo godt nok med, at han har kunnet læse og skrive. Alt det håber jeg at få styr på, men:

Hvad har biblen oplevet før 1767? Hvor har den været brugt? Hvorfor var den så slidt? Har den bare ligget og flydt et eller andet sted og ikke blevet brugt, og min 3 x tip-oldefar så har fået den?

Tænk, hvad den ville kunne fortælle!

Mine børn og børnebørn har fået Mencke som mellemnavn.

Fra Johan Chr. Mencke har jeg "arvet" "*Danmarks, Norges og Holstens Historie udi tvende Udtog til Brug for den Studerende Ungdom*" ved Peter Frederik Suhm. Kjøbenhavn, 1781. Trykt paa Gyldendals Forlag, Johan har skrevet i den i 1825.

Af Aino Vibeke Kronsell

Cathrine fra Ulkebøl

Den 2. september 1871 blev der i Langelands herreders politiret indkaldt til retsmøde med exam. jur. Sophus Wognsen som forhørsleder i herredsfoged Hans Carl Sagers fravær, der på det tidspunkt var folketingsmand, og med sognefoged G. Hansen og bmd. Jacob Sørensen af Longelse som vidner.

Wognsen havde 2 dage før modtaget melding om, at indsidder Hans Clausens hustru, Cathrine Marie Meyer, Longelse var sigtet for høj grad af skødesløshed mod sine nu afdøde 3 uger gamle tvillingebørn. Betjent Phillipsen havde sammen med sognerådsmedlem Jørgen Pedersen, Assemose været på stedet for at undersøge forholdene nærmere og optage rapport.

Der er i øvrigt tvivl om datoerne for børnenes død, idet der til politirapporten er angivet den 19. og 21. august, mens der i kirkebogen er indført den 26. og 28. med begravelse den 2. september.

Wognsen havde ligeledes været på stedet og ved besigtigelse af boligen konstateret, at det var en familie, der levede i yderste armod og fattigdom. Han havde bedt sognefogeden om at få kisten med børnene gravet op og åbnet med distriktslæge Røse som sagkyndig. I kisten lå de to drengebørn, stærkt afmagrede og efter de dage, der var gået siden de døde, var de i stærk forrådelse, så huden let gik af ved berøring. Der var ingen tegn på læsioner, hverken på krop eller i mundhule eller noget tegn på forgiftning. Den kraftige afmagring, samt fødsel 4 uger før tiden var sandsynlige årsager til drengenes død. De var skyndsomst blevet døbt i hjemmet, men nåede ikke, at blive fremstillet i kirken.

Efter at anklagen var blevet læst op ved et retsmøde 3 dage senere, fik Hans Clausens kone, tiltalte Cathrine Marie Meyer tilføjet, at hun havde forsøgt at købe mælk til de små, men ingen ville sælge noget. Endvidere nævnte hun, at børnene var svage fra fødselen, at de ikke ville tage mod patten og - efter antydninger fra jordemoderen, havde hun heller ikke regnet med, at børnene kunne leve.

Cathrine forklarede, at hun havde været sengeliggende i otte dage, hvor hun havde fået rigelig føde og havde så meget die, at børnene ikke kunne fortære det hele, hvorfor hun havde måttet lade sig patte af en anden kone. Hun havde været ved drengene da de døde, hvilket var sket med et par dage i mellem, men i øvrigt havde hun været ude på Longelse Bondegårds marker for at sanke aks og overladt pasningen af de små til datteren, den 8 årige datter Mathilde Christine.

Et vidne, Maren Sofie Jensen, der boede i samme hus som Cathrine forklarede: *At naar hun havde udtalt, at Børnene ikke var forsvarligen passet, saa var det fordi, Hun var af den Formening, at et 8 Aars Barn ikke kunne passe saa smaa Børn i saa lang Tid.*

Meget af diskussionen i de 6 retsmøder, der blev afholdt i politiretten gik på, hvor længe moderen havde været væk fra hjemmet de dage, hvor børnene udåndede. Andre vidner

påstod, at hun havde været i marken adskillige timer ad gangen og de havde tilrådet hende, at være mere inde og give børnene bryst og i øvrigt havde været til stede når de døde.

Hun forklarede at hun da også havde været ved børnene de sidste timer, samt, at foruden den 8 årige Mathilde, var også 6 årige Hanne Sofie hjemme og kunne kalde på moderen, hvis det blev nødvendigt.

Mathilde Christine var også indkaldt og gav den forklaring, at hun var vant til at passe tvillingerne og at moderen havde sat patteposser til de små og når de græd, gav hun dem en sut.

En anden strid gik på jordemoderen, Ane Cathrine Hansens indsats ved fødslen og umiddelbart derefter. Moderen påstod, at jordemoderen havde mere end antydnet, at børnene var så svage, at de ikke kunne leve. Hun skulle have brugt vendingen: at *"Herren vil nok hjælpe"*.

Dette benægtede jordemoderen på det bestemteste og hvis hun havde sagt noget lignende, så var det for at trøste moderen, der var blevet meget utålmodig, da det viste sig, at der var tvillinger. Hun pointerede, at hun netop havde sagt til moderen, at hun skulle give børnene bryst og sukkervand eftersom de var raske og trivelige ved fødslen. Sukkervandet syntes moderen var unødvendigt, da hun havde bryst nok. Da børnene efter nogle dage ikke længere ville patte, havde jordemoderen tilrådet at give dem "Theemælk", hvorved hun mente nymalket mælk eller tynd fløde.

Cathrine var da heller ikke nybegynder på det område. Hun sagde til retten, at hun havde født 8 børn forud for tvillingerne. Heraf var to døde som små. De to ældste, Cathrine Marie og Rasmine Claudine var nu unge piger og flyttet hjemme fra.

Det er ikke lykkedes for mig at finde navne eller fødselsdatoer for de to, som hun påstod, var døde. Det kan skyldes, at det er foregået i en meget ung alder og inden hun kom til Langeland, idet hun stammede fra Ulkebøl på Als.

Det tredje stridsemne, som politiretten brugte megen tid på at få klarlagt, var den mælk, som Cathrine påstod, hun ikke kunne købe. 11 årige Rasmus var en dag sendt til 2 gårde for at købe en kande mælk. Først havde han været i Prydsgården, hvor de normalt solgte mælk. Han havde, som han havde fået besked på, sagt, at det var til hans små brødre. Det er lidt uklart, hvorfor han ikke fik mælken, men måske har han ikke talt med den rette, eller fordi det var en søndag. Han havde talt med pigen Trine, som i øvrigt godt kendte den fattige familie. I præstegården havde han talt med forpagterens madame, som var præstens datter. Her havde Rasmus vist ikke fortalt, at mælken var til de små og pigerne i gården mente, de havde solgt så meget, at der kun var det tilbage, som de selv skulle bruge.

Rasmus var den ældste af de hjemmевærende børn, idet der foruden de nævnte også var den knap 3 år gamle Ritta Elise.

Som forhørslederen havde konstateret, var det en meget fattig familie, men Cathrine havde dog ikke villet søge om hjælp fra det offentlige, idet hun ikke mente, det var penge de

manglede. Hun havde i hvert fald nok til at betale den kande mælk, som Rasmus var sendt ud for at købe.

Familiens bolig var meget beskeden i størrelse. Hans Clausen har til protokollen oplyst, at den bestod af et rum på 3 fag, eller 7 á 8 alen i længden og en bredde på 5 alen (i alt ca. 14-15 kvm.) og med en rumhøjde på ca. 3½ alen. Her boede hele familien på 6 medlemmer samt de to nyfødte tvillinger.

Røtssagen

Efter en måneds politiforhør og undersøgelser blev sagen overgivet til Svendborg amt, der med prokurator Peter Styrup som aktor stævnedes Cathrine for - ved uagtsomhed, at have forårsaget sine spæde børns død.

Cathrine blev derfor indkaldt til flere retsmøder med prokurator N. Rasmussen som defensor og i ca. 85 sider håndskrevne rapporter ruller sag nr. 10/1871, som derefter varer ca. 5 mdr. Distriktslæge Røse's rapport fra ligsynet fremlægges med hans klare konklusion, nemlig: *At Børnenes Død maa tilskrives Forsømmelse og Ligegyldighed fra Moderens Side*. Som argumenter for sin påstand medtager han, at Cathrine ikke har haft tålmodighed nok med at få børnene til at patte, hendes alt for spinkle forsøg på at skaffe mælk, de flere timers fravær fra hjemmet i de kritiske dage, samt endelig det forhold, at hun ikke har søgt lægehjælp.

Sagen bliver derefter forelagt Det kongelige Sundhedskollegium i København med 6 konkrete spørgsmål. I en 6 sider lang rapport nedtones Røse og aktors anklager, idet kollegiet er af den formening, at børnene er blevet syge efter, at de havde fået god die den første uges tid. De bebrejder Røse for ikke at have undersøgt ligene ved en obduktion, for eventuelt at kunne påvise sygdom. De kritiserer også jordmoderen for hendes passive indsats over for en barselskone, der havde behov for hjælp ved besøg i hjemmet nogle dage efter fødslerne.

At sundhedskollegiets rapport regnes som meget betydningsfuld ses af, at 11 personers underskrifter pryder afslutningen af den. Såvel aktor som defensor har nogle kommentarer til rapporten, hvor de begge argumenterer for hver deres synspunkter. Aktor kræver den anklagede straffet efter Straffelovens §§ 197, 198 og 199 med fængsel på vand og brød, eller i alt fald simpelt fængsel i nogle måneder. Defensor derimod, kræver pure frifindelse, idet han ikke ser, at der er noget bevis på forsømmelighed. Disse kommentarer vedlægges endelig sagen, der i mellemtiden er blevet suppleret med afhøring af flere vidner. Blandt andet benægter konen i Prydsgården nu, at Rasmus overhovedet har været på gården for at købe mælk. Et andet sted i rapporten nævnes dog at hun var i Odense den pågældende dag.

Thi kændes for røt

Domsafsigelsen foregik den 21. marts 1872 og lyder som følger: *Tiltalte Hans Clausens Kone, Cathrine Marie Meyer bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salærer til de to Prokuratorer Styrup og Rasmussen, hver med 8 Rigsdaler, udredes af det Offentlige.*

Sagen sluttes. Ekstrarettet hæves. S. Wognsen og som vidner C. H. Kruse og P. Krogh.

Sidén høn

Hvordan gik det så den fattige familie senere? Jeg har ikke fulgt hele familien, men Cathrine fødte endnu en søn 13 måneder efter de nu døde tvillinger, eller ca. 6 måneder efter denne sags afslutning. Ritta Elise døde i en alder af 7 år. Dermed var 5 af de 11 børn, hun havde født, døde som mindreårige.

Faderen, Hans Jensen Clausen døde som 57 årig, mens Cathrine blev 65 år og tilbragte sine sidste år hos datteren Hanne Sofie, der blot var 6 år da tvillingerne døde. Hun voksede op på egnen og blev gift med Peder Johan Andersen, der var enkemand. De boede hele livet i Krogsbjerg, hvor han ernærede sig som husmand og stenhugger. Peder var født i Sverige og derfor kaldt svensker, en betegnelse, der fulgte familien et par generationer. Rasmus blev gift med stenhugger Rasmus Mikkelsens datter, Anne Marie fra Illebølle.

De arbejdede hele deres aktive liv på Tryggelevgård, der hørte under Grevskabet Langeland. De første mange år boede de i et af gårdens arbejderhuse, men købte senere et gammelt hus på Tryggelev Mose. Det, at Rasmus var søn af en alsing, hang ved familien hele livet og de blev kaldt Marie og Rasmus Als.

De satte 8 børn i verden, hvoraf en dreng døde som spæd. En anden dreng var født krøbling og lærte aldrig at gå eller tale. To sønner og en datter udvandrede til Nebraska. En datter blev på egnen, mens en anden bosatte sig på Lolland. Sønnen Julius blev mange år senere far til drengen, der har gravet den gamle sag frem på Landsarkivet i Odense.

Af Knud Erik Hansen, "Langelænderen"

Hvem Forsker Hvad?

I år udkommer Hvem Forsker Hvad for 37. gang. Hvem Forsker Hvad, har siden 1969 bragt tusindvis af efterlysninger fra et utal af danske og udenlandske slægtsforskere, og mange kontakter er blevet knyttet via dette nyttige opslagsværk.

Vi opfordrer alle, der har mulighed for at sende deres indlæg via e-mail eller på diskette, til at benytte sig af disse muligheder, det gør det hele lidt nemmere og du modtager straks en kvittering for modtagelsen. Indlæggende må højst fylde 1000 tegn uden mellemrum. Inspiration til indlæggene kan ses på www.hvemforskerhvad.dk.

Der er to deadlines til Hvem Forsker Hvad 2005.

Hånd- og maskinskrevne indlæg skal være redaktøren i hænde senest 15. marts 2005. Indlæg, sendt pr e-mail eller diskette, senest 1. april 2005.

Indlæggene til Hvem Forsker Hvad, er helt **GRATIS!**

Det forpligtes ikke til at købe bogen fordi der er indsendt et indlæg, men bogen koster 120 kroner hvis man gerne vil abonnere på den.

Hvem Forsker Hvad's redaktør er Beth Jeppesen. E-mail: info@hvemforskerhvad.dk

Hvem Forsker Hvad's hjemmeside er: www.hvemforskerhvad.dk

Fastelavn

Vi forbinder fastelavn med fest og ballade. Glade udklædte børn, der slår katten af tønden og den heldige bliver kattekonge. De er ude at rasle med bøssen. Ringer på folks døre og når der åbnes:

Fastelavn er mit navn, boller vil vi have,
hvis vi ingen boller får, så laver vi ballade.

Ikke mange tænker over, hvad fastelavn står for. En arv fra den katolske tid, hvor 40 dages faste blev til en fasteaften, hvor man mindedes Jesus lidelseshistorie. Men tidernes gang skubber til traditionerne og laver nye i tidens tegn.

Fastelavn er børnenes store dag. Man ser dem alle vegne. Med masker eller ansigtsmaling og udklædte som prinser og prinsesser, Fantom, Peter Pan, Harry Potter osv. Men i Danmarks sydligste og nordligste region overlever de gamle skikke længst i folks bevidsthed. I Sønderjylland er der bevaret en gammel tradition med et ridderspil, hvor rytteren på en galopperende hest spidder en ophængt ring.

På Færøerne gik børnene i tredivernes Tórshavn også udklædte til fastelavn, men det var en fastelavn, der lå nærmere hedenskaben end kristendommen. Vi kaldte det – ”*ud at gå grýla*”. Det svarer til at vi skulle ud at lege trolde.

Når det var mørkt om aftenen mødtes vi børn udklædte som uhyggelige trolde. Troldene hørte fortiden til. En uddøende race, der var jaget op i fjeldene af kristendommens kimende kirkeklokker.

Vi mødte dem i historierne og i læsebøgerne. De åd børn, derfor skulle vi nysgerrige unger holde os fra at gå på opdagelse i udmarken eller i fjeldene. De både hader og frygter de fremtrængende mennesker. Jeg mindes et rim fra min læsebog:

Trum-trum-tralla la
koldt er i fjeldet
varmere er i bondens gård
nede ved de grønne volde.

Men min mor forbød mig på det strengeste ”*at gå grýla*”. Jeg havde vær så god, at blive hjemme og skamme mig. Fastelavn var selve Fandens fødselsdag.

”*Her har vi i julen lige fejret Jesus fødselsdag*”, råbte hun nærmest sønderknust – ”og så vil du ud at fejre Fandens fødselsdag! Som en anden hedning!!! Nej, du går ikke udenfor en dør i aften. Det skal jeg nok sørge for”. Den altid ulåste hoveddør blev denne aften forsvarligt låst. Men min ældste bror og jeg havde vores hemmelige planer. Da det blev mørkt smed vi vores udklædningstøj ud gennem vinduet i stueetagen og kravlede selv bag-

efter. Vi mødtes med de andre børn som aftalt. Vi skraldgrinede af vores uhyggelige trolde. Vi blev stillet på række, han gik langsomt forbi børn i stinkende, gamle sække og klude med hale eller horn i panden. Jeg var udklædt som en gammel foroverbøjet heks med en stor pukkel og stok. Noget uforglemmeligt skete: Jeg blev den udvalgte. Jeg fik halvtreds øre, åh, for den kunne jeg købe mange af de lækre 10-øres kager. Aftenen var min, jeg var den udvalgte, derfor husker jeg historien.

Der er gået mange år, Tórshavn er blevet en stor og moderne by. Kvinderne i dag er ude i erhvervslivet og børnene bliver passet i kommunalt. Jeg tror ikke børnene i Tórshavn i dag går "gýla" eller fjøtjer rundt om hushjørnerne, som vi gjorde. Leger bjergbestiger eller fuglefængere i klipperne ved kysten eller bygger sandslotte, når der er lavvande ved bryggen i Tórshavn.

Men en ting er alle børn fælles om, de elsker udklædning, og fastelavn er en stor udfordring i dagens børnehave. De færøske børn står i dag ikke tilbage for de danske børn, når de viser sig i gademiljøet som blid prinsesse eller en hylende indianer, men trolde interesserer dem ikke.

Af Henrieth Pedersen

Et sagn knytter sig til Herlevs kirkes historie

Kirkens opførelse skyldes ifølge sagnet en hændelse, der overgik en brydebonde ved navn Matthis Jensen. Om ham ved man fra bevarede dokumenter, dateret 1453, at han "havde" to gårde. Sagnet fortæller, at egnens folk plejede at gå til gudstjeneste i Gladsaxe kirke, men en tåget søndagsmorgen søgte de den forgæves, hvorfor de anrøbede Gud om at give dem en kirke, der lå mere bekvemt. Den følgende nat viste en engel sig for Matthis Jensen og påbød ham at grave på det sted, hvor kirken nu står, indtil han fandt et stålkors, over hvilket han skulle rejse et alter. Værgede han sig, ville han blive blind. At Matthis Jensen har ladet en del af kirken opføre, er der ingen tvivl om. Hans gravsten er bevaret og står nu i kirkens våbenhus. En indskrift på den fortæller: "Her ligger Matthis Jensen, fordem denne kirkes væрге og grundlægger, med sine to hustruer, Gyde og Christina, som døde i 1480". Kalkmaleriet af Matthis Jensen yderst til venstre og hans to hustruer Gyde og Christina yderst til højre. I midten "nådestolen" med den treenige Gud, flankeret af jomfru Maria og Johannes evangelist.

Fra folderen Velkommen til Herlev kirke

Ny webbsite/hjemmeside

Ny webbsite/hjemmeside blev landsat i december måned på Arbejdermuseet. Interesserede i bl.a. slægtsforskning, der vedrører København og Frederiksberg, kan finde mange spændende informationer på denne side. På den nye vejledningssite kan du bl.a. få inspiration til at bruge byens arkiver, til at få en viden om de forskellige arkivalier og gode råd om problemformuleringer. Siten ”www.hovedstadsarkiver.dk” er udarbejdet af en række statslige og kommunale arkivinstitutioner i København og på Frederiksberg. Sitsens formål er tænkt som en vejledning og inspiration og hjælp til alle arkivbrugere, der har interesse i hovedstadens historie.

Da ideen til siden kom, blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af Anette Eklund Hansen, Arbejdermuseets Bibliotek og Arkiv, Charlotte S.H. Jensen, Statens Arkiver, Helga Mohr, Frederiksberg Statsarkiv, Nete Balslev Wingender, Københavns Stadsarkiv.

Da siden var færdig, skulle den testes. Et testpanel blev fundet og det blev næsten hele bestyrelsen fra Slægthistoriske forening for Storkøbenhavn, der deltog i testen. Næmlig Jan Høstbo, Anna-Margrethe Krogh Thomsen, Erling Dujardin og Merete Witt, som alle fandt det meget spændende at få lov til at være med til dette.

www.hovedstadsarkiver.dk er en meget, meget spændende site, hvor rigtig mange informationer om København kan findes, ja næsten alt. Eksempel kan være sognegrænserne ”Hvor langt gik de?” og ”Hvilke gader lå i hvilke kvarterer i 1863?” og meget mere. Det er ihvertfald en site, som kan få mange timer til at forsvinde i fordybelse. Tillykke til www.hovedstadsarkiver.dk

Rigtig god fornøjelse af Gitte Bergendorff Høstbo

H. C. Andersens nærmeste slægtninge, Kusinerne Gertine og Louisa, hvad blev der af dem?

En skibskaptajns enke, hvis fornavn er Christiane, hvis efternavn som ugift må være Sørensdatter eller Sørensen, hvis fødeår man kender, og hvis død må være indtruffet efter 1819 og antagelig før 1832 – hun burde ikke være svær at finde i Staden Københavns forskellige offentlige protokoller m.v.

Navnlig måtte en gennemgang af skifterettens bøger kunne ventes at give et resultat, og ganske rigtigt; som den, hvis dødsbo var genstand for skiftebehandling i 1830, finder vi snart en kvinde på hvem alle kriterierne passer: *Christiane Jansen født Sørensen*, enke efter skipper *Gert Jansen*, død 25. februar og begravet 2. marts 1830, og 48 år gammel (hun burde havde været 52 år gammel, men derpå bør ikke lægges vægt). Som dødsårsag angives Vattersot, hun boede i Borgergade nr. 172 (nu gade nr. 6), begravet på Assistens Kirkegaard, Trinitatis sogns afdeling.

Med rigdommen var det ikke stort bevendt, 2 borde, 2 dyner, 3 puder, et par lagner, et lille chatol, en kjole, et tørklæde, 2 særke, noget småt linned og intet mere – det hele bo vurderedes til 19 Rdl.. Husværten Snedkermester Georg Hansen var mødt op og lagde beslag på Boets effekter for et resterende halvt års husleje fastsat til 50 Rdl.. Dette krav imødekom skifteretten. En ligkasse dækkede begravelsesomkostningerne, og der blev intet til hendes to døtre, den 18-årige *Gertine* og den 10-årige *Louisa*.

I alt dette er i og for sig intet mærkeligt. Men eftersøger man børnenes fødsel og faderns død, når man til et højst besynderligt resultat. Den ældste datter er utvivlsomt den *Gertine* som den 5. september 1813 er født og døbt på Fødselsstiftelsen som barn af moder nr. 674; hendes navn er faldet kirkebogsføreren noget fremmed hun er jo opkaldt efter faderen og ved hendes konfirmation den 18. april 1828 i Trinitatis kirke kniber det endnu mere; da er *Gertine Jansen* blevet til *Gertin Pahne*, datter af Koffardikaptajn *Gertzi Pahne* i Dr. Tværgade nr. 232. Man må næsten antage, at pigebarnet – uden medbragt dåbsattest – har læstet stærkt, og at kirkebogsføreren har nedskrevet navnet, som det lød i hans øren! – også den yngre datter er født på stiftelsen – det syntes nemlig enten at være den *Lovise*, der som nr. 557 er født den 25. juli 1821 af moder nr. 553 eller den 10. oktober samme år som nr. 736 af moder nr. 7. Her er altså ingen oplysninger at finde om faderen – og moderen syntes at være en ”ugift fødende”.

Men værre er det, at der overhovedet ikke syntes at have eksisteret nogen skibskaptajn *Gert Jansen*. Han findes ikke i skipperlavets bøger (Skipper Laugets Arkiv findes på Landsarkivet for Sjælland), hans enke heller ikke, og går man skifterettens protokoller efter, finder man ingen kaptajn af dette navn – kun i 1807 – en bådsmand *Giørt* eller *Gert Jansen* der er død om bord på skibet ”Bekkeskov”, kaptajn *Peter J. Clementz*, og det så tidlig som den 13. Juni 1806. Ikke færre end 12 af skibets besætning er døde og afregning for dem indleveret til skifteretten. Der findes notater om, hvem af dem der var gift – det var kun en – og ikke bådsmand *Gert Jansen*. Da boets behandling sluttede i august 1808,

tilkom der hans efterladte 114 Rdl, 3 MK. 3 sk., men ingen meldte sig efter proklamaet udover hans vært Hans Wube, der havde 21 Rdl. til gode fra 1805 for kost og Logi.

Skifterettens notater stemmer med, hvad der kan oplyses gennem Watersouts protokollerne. Heller ikke disse kender – i tiden 1804-1829 nogen skipper af navnet Gert Jansen eller Gert eller Gerzie Pahne. Derimod indeholder den den 25. maj 1805 afsluttede rulle for skibet "Bekkeskov" oplysninger om bådsmænd Gert Jansen. Heri står at der var 22 mand med skibet til Batavia og andre steder og at en iblandt var bådsmænd Gert Jansen af København, født i Norge. Det havde ellers ligget nær at identificerer ham som den i Sundby Vester, Taarnby sogn på Amager, hjemmehørende Gert Jansen, søn af husmand og daglejer Jan Geertsen, som ved folketællingen i 1787 var 13 år gammel.

Man forstår nu bedre, at H.C. Andersens mormoder i 1806 kunne forklare, at hendes datter Christiane levede i København, "men om hun er gift, er mig ubevidst". Forholdet er da antagelig det, at Christiane har været kæreste med bådsmænd Gert Jansen. Han er gået til søs i 1806 og aldrig kommet tilbage, og hun har derefter givet sig selv rollen som hans enke og, da bådsmænd jo var så lidt, i det stille ladet ham avancere til Kaptajn, alt imens hun skænkede ham tvende døtre.

I "Adresse Avisen" 72. aargang nr. 50 kunne man læse "*Vor elskede kjere Moder Christiane Jansen, Enke efter Skibscapitan Jansen, blev os ved Døden den 25de Februar efter 7 Dages smertefuldt Sygeleie. Kun Gud alene, som styrer Alting til det Bedste, vil vist ogsaa sende og Trøst og Lindring i denne vor billige Sorg Paa egne og Søsters Vegne Gertine Jansen*". De stakkels pigebørn kunne man havde ondt af. Hun har dog sikkert, trods sin egen immoralitet, stræbt efter at holde dem pænt og oplære dem bedre, end hun selv var blevet. Efter moderens død averterede Gertine den 8. marts 1830 i "Adresse Avisen" igen: "*En Jomfru, af god opdragelse, hvis forældre nyligen ere døde, ønsker en Condition til 1. ste Maj som Sy eller Kammer-Jomfru, da hun kan alt hvad der fordres til dette Fag og tillige taler Tydsk. Man behage at mælde sig i Borgergade 172, 1. Sal til Gaden*". Dagen efter indeholder samme Avis et insertat fra Kgl. Fuldmægtig A. L. Schram i Kattesundet no.III. 2. sal, om beskæftigelse for "*Tvende for længst faderløse, unge Piger, som for faa Dage siden have fristet den haarde Skjæbne ogsaa at miste deres Moder*".

Hvad mon der senere er blevet af de to H.C. Andersens stakkels kusiner, hans nærmeste måske eneste slægtninge? Blev deres liv en trist historie, som deres moders, eller et, trods alt dejligt eventyr som deres fætters? Måske vil der engang herom kunne fortælles et og andet, der er glædeligere end hvad der ellers vides, og hvad jeg her har kunnet berette om kvinder af den verdensberømte digters mødrene slægt.

af H. G. Olrik

Slægtsforskning i
Rigsarkivet

Ny Folder fra Rigsarkivet

Ny folder om Slægtsforskning, Folder nr. 6, er kommet i nyt layout og med nyt indhold. Folderen er en del af Rigsarkivets vejledningsserie. Folderen findes på Rigsarkivet og kan også hentes på Rigsarkivets hjemmeside <http://www.sa.dk/ra/default.htm>.

Flytninger, kort resumé af foredrag holdt ved slægtsforskerdagen i Valby, oktober 2004 af Erik Kann

Hvad vil det sige "at flytte", hvad var drivkraften bag flytningerne?.

Der er to indfaldsvinkler til emnet flytninger:

- Krisesituationen hvor en forfar er "blevet væk"
- Normal situationen hvor man bare gerne vil uddybe kendskabet til anernes færden.

Tidsmæssigt er foredraget afgrænset til tiden før 1924.

Emnemæssigt handlede foredraget alene om indenlandske flytninger, det vil sige at emner som udvandring og indvandring ikke blev behandlet. Forhold i hertugdømmerne berøres heller ikke, ligesom alt vedr. København springes over.

Det er naturligvis vigtigt at gennemgå en masse kildemateriale, ligeså at kigge på de formelle regler på området. Men det er også væsentligt at systematisere og gruppere kilderne. Det understregedes, at det ofte er begrænset, hvilken nytte man i første omgang kan have af kendskab til lovgivning. Dette eksemplificeret med fredag 24. juli 1822 om pas mm. Citeret fra: J.H.Schou: Chronologisk register over de kongelige forordninger og aabne Breve (1823)

Der deles temmelig skarpt op i perioden før og efter 1924.

Dette år etableres landsdækkende folkeregistre. Der henvises til www.cpr.dk som en relevant ressource for oplysninger om adgang til nyere oplysninger i cpr. og folkeregistre.

Det afgørende er, at kildematerialet efter 1924 er karakteriseret ved at være:

- landsdækkende
- ensartet
- med flytteregistrering som formål
- fuldstændige, det vil sige omfattende alle borgere i samfundet.
- kilder ud fra hvilke man kan udelukke forekomsten af personer

Kildematerialet før 1924 er derimod karakteriseret ved

- ikke at være ensartet
- ikke nødvendigvis at være landsdækkende
- ikke nødvendigvis at være etableret med det formål at registrere flytninger
- ikke at være fuldstændige
- ikke at kunne anvendes til at udelukke forekomsten af personer

Kildematerialet opdeles i en række undergrupper:

- *Direkte flyttekilder*
- *Andre arkivalier med flyttemeddelelse*
- *Arkivalier der viser noget om udbetaling*
- *Indberetninger*

Ad direkte flyttekilder

- Kirkebøgernes til-og afgangslister
- Tyendeprotokol fra retsbetjentarkiv
Eksemplificeret ved tyendeprotokol fra Hillerød Byfoged arkiv 1890-1902 afd. G.
Endvidere ved eksempel på retsbetjentregistratur: Ringsted Byfoged arkiv.
Tyendeprotokoller afløser kirkebøgernes til - og afgangslister således:
Købstæderne 1854-1921, Landdistrikterne 1875-1921
Ikke ført i København
Der mindedes om, at sognefogdernes arkiver kan være udskilt som særlige arkivfonde i landsarkiverne.
- Lægdsruller.
- Registreringer i forbindelse med udstedelse af pas
De formelle regler går helt tilbage før Danske Lov. Danske lov fastlægger de regler, der i store træk var gældende langt op i 1800-tallet.
Fra 1815 får retsbetjenten pligt til at føre protokoller over udstedte pas.
1862 ophæves kravet om indenlandske pas.
Endvidere ved en pasjournal fra Københavns Amts Nordre Birk 1824.
- Vandrebøger
Påbuddet om vandrebøger gennemføres i 1828 og vedvarer til 1886. Vandrebogen er den bog omvandrende håndværkersvende altid skulle bære. Bogen skulle forevises for og påtegnes af øvrigheden ved ankomst/afrejse fra lokaliteten
- Københavnske pasregnskaber (Findes i gruppen: Reviderede regnskaber i Rigsarkivet) I denne kildegruppe ligger som bilag: Protokoller over udstedte pas 1788-1841 og protokoller over udstedte vandrebøger 1829-1841
- Opholdsbøger
Opholdsbøgerne påbydes 1875 og kravet om besiddelse af en sådan omfatter fremmede der kom til Danmark. Kravet bortfalder i 1926.
- Temporære flytte/rejse registreringer

Ad Andre arkivalier med flyttemeddelelse

Følgende kildegrupper nævnt:

Skøder, Fæstebreve, Borgerskaber, Lav, Fattigvæsen, Skifter, Ansøgninger om embeder, Toldarkiver, Udskrivningskredsens arkiver, Forhyringskontorernes arkiver

Eftersøgning i nabosogne

Kilder der tidsmæssigt afgrænser en persons fysiske tilknytning til en lokalitet eksemplificeret med kommuniionsbog fra Hellebæk sogn.

Det anbefales at samle relevante informationer i en database

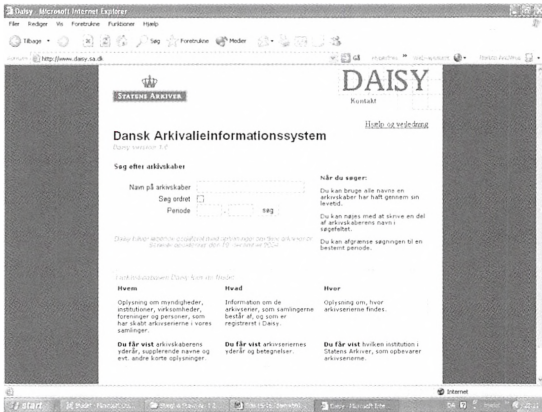
Men det vigtigste af det hele er måske: Tag det roligt, lav en nøgtern analyse og gå systematisk frem!

Litteraturliste:

Dansk Kulturhistorisk Opslagsværk, red af Poul Erik Olsen og Erik Alstrup I-II (1991)	Artikler på relevante opslagsord
Håndbog for danske historikere, red. af Johan Hvidtfeldt (1952-1956)	
Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussen: Find din slægt-og gør den levende (2003)	Afsnittet 9:”Hvorfra kom forfædrene?”
Tyge Krogh: Staten og de besiddelsesløse på landet 1500-1800 (1987)	
Fremmede i Danmark. 400 års fremmedpolitik, red. af Bent Blüdnikow (1987)	
Erik Nørr: Præst og administrator (1981)	
Niels H. Frandsen: Dansegilde og mordbrand. Vejledning om retsbetjentarkiver (1995)	
Ole Degn: Toldarkiver før 1969. Vejledning og nøgle til toldarkiverne i landsarkiverne (1994)	
Ole Degn: Borgerne og bybefolkning. Vejledning i kilder og litteratur (2000)	
Erik Nørr: Præste-og sognearkiver (1983)	
Søren Toft Hansen: Folkeregistre. Historie, lovgrundlag og benyttelse af de kommunale folkeregistre (2002)	
Birgit Løgstrup: Dommer og Administrator. herredsfogden 1790-1868 (1982)	
Birgit Løgstrup: Jorddrot og offentlig administrator. Godsejerstyret inden for skatte-og udskrivningsvæsen i det 18. århundrede (1983)	
Det danske Godssystem-udvikling og afvikling 1500-1919. Red af Carsten Porskrog Rasmussen m.fl. (1987)	
Ole Degn: De gamle købstæders hukommelse. Rådstuearkiver og deres brug (1994)	
Hans H. Worsøe: Amtmanden var med til det hele. Amsarkiver og deres brug (1991)	
Ole Degn: Kongens told. Toldarkiver og deres brug (1994)	
Harry Christensen: Nærsmfundets arkiver. Kommunernes arkiver som historiske kilder indtil 1970 (1999)	
Underdanigst pro memoria. Indberetninger til amtmænd på Sjælland mm. 1720-1860. Red. Grethe Ilsøe og Knud Prange (1992)	
Hans Chr. Johansen: Studier i dansk befolkningshistorie 1750-1890 (1976)	
Poul Strømstad: Danske svende på valsen. Ud i verden (1984)	

Slægtshistorisk Leksikon online på <http://de.wikipedia.org/wiki/Hauotseite> findes et stort online leksikon, hvor man finder oplysninger om alt fra forkortelser over latinske begreber til slægtbetegnelser.

Nu på nettet:

Første version af elektronisk registratur til Statens Arkivers samlinger: <http://www:daisy.sa.dk>

Den 1. december var D-dag i Statens Arkiver. Efter 4 års indtastningsarbejde var der nu data nok til, at den allerførste version af den elektroniske registratur, Daisy, kunne åbne på nettet. Der lægges hele tiden nye data ind, og fra 2007 vil man kunne bestille arkivalier via systemet

Som østdansk slægtsforsker kan man allerede nu få en hel del ud af at bruge Daisy. Systemet indeholder nemlig flest data fra Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland. På grund af ekstrabevillinger i forbindelse med den forestående flytning, har det kunnet lade sig gøre at få hele 44 % af de østdanske arkivserier registrerede i systemet.

Det er – ligesom i de gammeldags trykte registraturer – navnet på en arkivskaber, der er ”nøglen” til at finde informationer. En arkivskaber er navnet på en myndighed, institution eller lignende, som har skabt arkivalier i Statens Arkivers samlinger. Stort set alle arkivskabere findes i Daisy i dag, og det er muligt at se den periode, som de afleverede arkivalier dækker. Man får også at vide, hvilket arkiv, der opbevarer arkivalierne. ”Arkivserier” er betegnelsen for rækker af sammenhørende arkivalier – fx ”journaler”, ”fogedprotokoller” etc. Man kan se yderårene på de forskellige rækker af protokoller, og på denne måde få indtryk af, om der kan være materiale fra den periode, som man er interesseret i. Daisy opdateres jævnligt og der er en løbende kontrol af de indtastede data, Er der fejl, bliver de forkerte data trukket ud og rettet. Derfor kan data ”forsvinde” i en kortere periode, for senere at genopstå i en ny og bedre form.

Hvordan kan slægtsforskeren så bruge denne første Daisy-version? Hvis forfædrene holdt sig på ”den rigtige” side af Storebælt, er der faktisk allerede gode muligheder. Både for at finde konkret information om arkivskabere og deres arkivalier, men ikke mindst: for at blive inspireret. Ligesom i de trykte registraturer, skal man kende navnet på fx en myndighed, hvis arkivalier man evt. gerne vil bruge.

Det er i øvrigt et godt tip at bruge de forskellige foldere, ark m.m. som arkivernes hjemmesider indeholder. Mange af dem kan fungere som ”hjælpemidler” og inspiration til brug af Daisy. For eksempel kan man fra Landsarkivets for Sjællands hjemmeside hente lister over, hvilke retsbetjente de forskellige sogne har hørt til.

Og netop retsbetjentområdet er et af de ”gode”. Her er nemlig 100 % af de østdanske arkivserier lagt ind, og man kan derfor få en oversigt over, hvilke arkivalier samtlige østdanske retsbetjente har afleveret.

Var tipoldefar en skurk?

Lad os prøve et konkret eksempel. I slutningen af 1800-tallet blev min tipoldemor Laurine Jensine skilt fra tipoldefar, fordi han både drak og bankede såvel hende som børnene. Det sagde familietraditionen i hvert fald, og min farmors historier var krydret med beretninger om, hvordan hendes mor havde gået og grædt på Blegdammen fordi hun ikke turde gå hjem til spektaklerne. Er min tipoldemor blevet skilt i København er det Overpræsidiat, som er den interessante myndighed. Så jeg taster "overpræsidiat" i søgefeltet og et øjeblik efter, så har jeg valgmuligheden "Københavns Overpræsidiat" fremme på skærmen. Og i højre side findes linket "vis" som angiver, at her er der også oplysninger om arkivserier. Jeg kan klikke ind og scrolle ned, indtil jeg finder "1858 – 1923 Forhandlings-protokol over separations- og skilsmisssager". Med denne viden er det lettere at gå til registraturen på arkivet og bestille præcis den eller de protokoller frem, som kan rumme kilden, der kan afgøre, om tipoldefar var en skurk eller ej. Protokolrækken dækker et ret stort spand

af år, men i registraturerne på arkivet kan jeg se hvilken protokol, som dækker netop de år, hvor skilsmisssagen kan have fundet sted.

Billedtekst: Familietraditionen vil vide at Line Sofie gik rundt på Blegdammen og ikke turde gå hjem, når hendes far var fuld. Blev forældrene skilt? Arkivalier fra Kbh. Overpræsidiat kan fortælle historien, og i Daisy er netop denne myndighed en af dem, hvor man kan se en listing af arkivserierne - fx forhandlingsprotokol over skilsmisse og separationssager. Protokolrækken dækker mange år, men via de trykte registraturer på arkivet kan man indkredse protokollen som dækker det/de relevante år, og så bestille den.

Snyd og kreativitet

Det er – i princippet - navnet på en arkivskaber, der er indgangen til at søge i Daisy, og få flere informationer om arkivskaberen og evt. om de arkivalier, der er afleveret. Men med lidt kreative søgninger kan man komme endnu længere. Rigtig mange arkivskabere bærer meget afslørende navne. De indeholder fx en angivelse af det geografiske område, myndigheden dækker, eller der er ord i navnet, som har relation til de opgaver, som hører til virkefeltet. Denne viden kan man udnytte til lidt kreative "snydesøgninger" om lokaliteter og temaer. Det er "snyd", fordi der ikke er tale om systematiske geografisk eller emnemæssig søgning – man fanger jo kun de arkivskabere, som har de søgte ord som en del af deres navn. Prøv at taste navne på nogle af de gamle købstæder ind i systemet såsom "Helsingør", "Næstved" eller "Vordingborg", og se hvilke arkivskabere, de kan

være, af arkivalier fra i selve byen og oplandet. F.eks. by- og herredsfoged, håndværkerlav, rådstuer etc. Ord, der har relation til en myndighedstype – f.eks. ”herred”, ”amt” eller ”amtsstue” giver – ud fra østdanske myndigheder - et rigtig godt indtryk af, hvilke former for arkivalier, man kan finde i disse arkiver. På samme måde giver en søgningen på ”Løvenborg gods” et godt indspark til brug af godsarkiver. Måske er der ikke registreret arkivserier fra de godser, som ens egne aner var fæstere ved, men man får ideer til hvilke typer af arkivalier der kunne være – hvis de er bevarede og afleverede, naturligvis.

<faktabox> **Lidt tal og udviklingsplaner:** Statens Arkiver rummer ca. 335 km arkivalier.

I lige linje kunne de række fra Frøslev til Hjørring

Medarbejdere i Statens Arkiver har tastet materiale ind i Daisy siden udgangen af 2000

Siden 01.10.2001 er alle nye afleveringer løbende blevet registreret i Daisy, hvad enten de er afleveret til arkiverne øst eller vest for Storebælt

100 % af arkivskaberne i Statens Arkiver kan findes i Daisy i dag

44 % af de østdanske arkivserier kan findes i Daisy i dag.

I løbet af 2005-2008 vil 40 % af arkivserierne fra arkiverne vest for Storebælt blive

registreret. I løbet af 2007 kan du bestille arkivalier via Daisy. Og i år 2005 kan du

allerede søge på arkivserier i Daisy

Charlotte S.H. Jensen

Dansk-tysk slægtsforskning

4. november underskrev rigsarkivar Johan Peter Noack i Kiel en aftale med den nordtyske luteranske kirke om, at de danske arkiver får oplysninger fra de tyske kirkebøger, skriver Der Nordsleswiger. Da 90 procent af de besøgende i det Sønderjyske Landsarkiv i Aabenraa er optaget af slægtsforskning, vil interesserede fremover kunne finde oplysninger flere hundrede år tilbage fra kirkebøgerne syd for grænsen.

Mikrofiche apparat til salg

Agfa – Gevard MPF System 2400R mikrofiche apparat med følgende dimensioner H = 60 cm, B = 50 cm og D = 60 cm, sælges for kr. 500,- Henvendelse til Merete Nordahl Olsen Tlf.: 36 70 06 70

På Lokalhistorisk Arkiv på Hvorupgaard Gl. Skole i Nørresundby

har man i en længere årrække klippet i egnens aviser, hvorfor der gradvist er opbygget en omfattende samling dødsannoncer, nekrologer, mindeord og ”tak skrivelser” i relation til personer indenfor arkivets dækningsområde. Alle udklippene er sat på kartotekskort – alfabetisk på personens efternavn. I sommeren/efteråret 2004 blev dette store materiale overført til edb, hvorefter der kan søges i det, i denne database. Databasen opdateres løbende i takt med, at der til stadighed fortsat klippes ud og ajourføres i kortene. For kopi af kortene/person-omtalerne kan arkivet kontaktes, men ved brug af de omtalte avisforkortelser vil det også være muligt selv at rekvirere sig omtalerne ved lån af avisen på eks. eget bibliotek. <http://www.corpo.dk/hvorup.php>

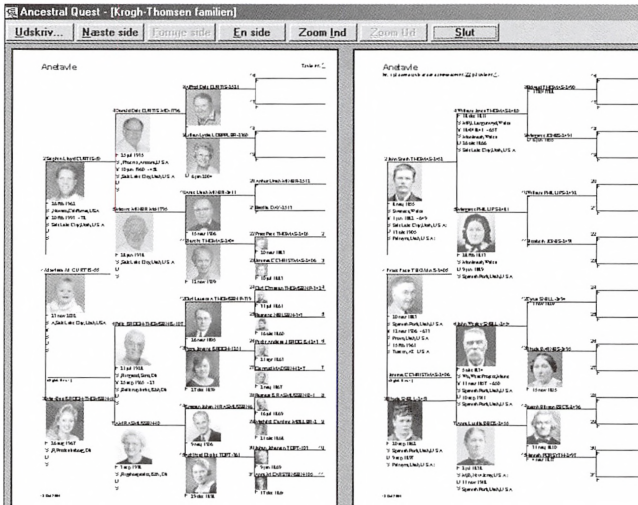
Møller, født i Sorø amt og før 1900. Hvilke oplysninger der skal med i den færdige liste, bestemmer man også selv, se skærbilledet.

Sikkerhedskopi - (Backup)

Sikkerhedskopi – (Backup) fylder ikke meget i Ancestral Quest 2.1, da det er kun er datafilerne der bliver lavet en sikkerhedskopi af. Alle de billeder der er tilknyttet personerne, kopieres ikke med ud hver gang. Billederne ligger kun et sted på harddisken, og kan derfra bruges af alle programmerne. Både billed- og slægtsforskningsprogrammer.

Arbejde med billeder

Det der nok for mig er det vigtigste ved programmet, er den måde man kan bruge sine billeder i programmet. Til hver person kan der tilkobles et ubegrænset antal af billeder, inkl. evt. lyd. En anden rigtig vigtig ting er at du kan se alle dine færdige udskrifter på skærmen, med de billeder du har planlagt, inden de udskrives på papir. Her vist en kaskade (samling af anetavler) så f.eks. nr. 22. på første skema fortsætter som nr. 1. på næste skema.

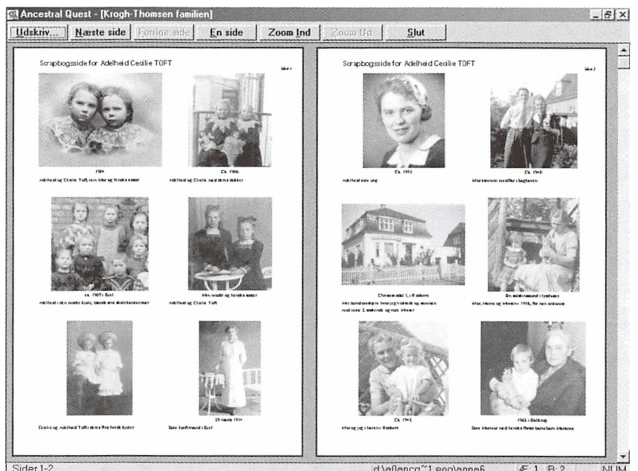
Standardbilledet til hver person vælger du selv, og det kan skiftes efter behov.

Scrapbog

I en scrapbog kan du indsætte lige så mange billeder du har lyst til, og udskrive dem med det antal billeder på hver side du ønsker, med en tekst til hvert billede.

Slide show

Programmet AQ kan vise en automatisk fremvisning i fuld skærm af de billeder der er tilknyttet de forskellige personer. Det kan være en god måde at fremvise sit arbejde på overfor familien.

Indholdsfortegnelse:	Side
Foreningsoversigt	2
Dansk/Svensk slægtstræf	3
En bibels historie	4-5
Cathrine fra Ulkebøl	6-9
Fastelavn	10
Et sagn knytter sig til Herlev kirke	11
Ny Website/hjemmeside	12
H.C. Andersens nærmeste slægtninge.....	13-14
Flytninger, resumé af foredrag.....	15-17
Nu på nettet.....	18-20
Ancestral Quest 2.1, Dansk udgave	21

Indhæftet i midten: Program for forårsudflugten 21. maj 2005

Hvem troede vi på?

Ved folketællingen i 1840 registrerede Tabelkommissionen som noget nyt befolkningens religiøse tilhørsforhold.

- 1.283.027 lutheranere
- 3.839 jøder
- 865 katolikker
- 915 reformerte
- 3 anglikanere
- 1 mennonit
- 1 græsk-katolsk
- 1 muhamedaner (en herre med bopæl i København)

Tabelkommissionen 1840